

Ændringsforslag

til 2. behandling af

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning

(Sikring af forbrugerhensyn i el- og naturgasforsyningen)

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *klima- og energiministeren*, tiltrådt af <>:

Til § 1

1) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 70, *stk. 2*, udgår *4. og 5. pkt.*, og i stedet indsættes:

»Såfremt den nødvendige nyinvestering erstatter et eksisterende anlæg, vil indtægtsrammen blive forhøjet med et beløb, der dækker forrentning, afskrivning samt drift og vedligeholdelse af nyinvesteringen. Virksomheden kan vælge, at beregningen sker som en varig eller en midlertidig forhøjelse af indtægtsrammen. Såfremt forhøjelsen beregnes som en annuitet, vil forhøjelsen være varig. Såfremt forhøjelsen sker, således at den afspejler et serielån, bortfalder forhøjelsen ved udløbet af den forventede levetid, og ved fremtidige investeringer i anlægget vil der ske en fornyet beregning af indtægtsrammen. Uanset om forhøjelsen sker så den afspejler en annuitet eller et serielån, indregnes endvidere omkostninger til nedtagning af det erstattede anlæg og efterlevelse af myndighedskrav i forbindelse hermed. Ved beregningen af forhøjelsen skal der ske modregning af et beløb, der dækker kassationsværdien af det erstattede anlæg. Der skal endvidere ske modregning af et beløb, der dækker de omkostninger, som netvirksomheden eller den regionale transmissionsvirksomhed ville have haft til drift, vedligeholdelse og fornyelse af det erstattede anlæg, såfremt det erstattede anlæg fortsat skulle have været drevet med uændret funktionalitet.«

[Ændring vedrørende indregning af nødvendige nyinvesteringer, der erstatter eksisterende anlæg]

2) Den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 70, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Såfremt en virksomheds forrentning af den nødvendige kapital, der udgøres af dens netaktiver med et tillæg på 2 pct., overstiger den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint, betragtes overskridelsen som merforrentning. Merforrentningen opgøres som et beløb. Virksomhedens indtægtsramme nedsættes varigt med dette beløb. Indtægtsrammen reduceres med 33 pct. af beløbet i det regnskabsår, der følger aflæggelsen af den årsrapport, hvor merforrentningen konstateres. Indtægtsrammen reduceres året efter med de resterende 67 pct. af beløbet. Nedsættelsen korrigeres for allerede pålagte, men ikke fuldt ud gennemførte nedsættelser som følge af nedbringelse af merforrentning fra tidligere år.«

[Ændring vedrørende nedbringelse af merforrentning]

3) Den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 70, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Ændrede omkostninger til nettab som følge af ændringer i elpriserne på mere end det mindste beløb af henholdsvis 3 pct. og 250.000 kr., regnet i forhold til omkostningerne til nettab i 2004, tillagt en pristalsregulering, indgår i beregningen af indtægtsrammen.«

[Redaktionel korrektion samt præcisering af opgørelsen af ændringer i omkostningerne til nettab og ændring af minimumsgrænsen for indregning af sådanne ændringer]

4) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 70, *stk. 7*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Energitilsynet kan endvidere forhøje indtægtsrammen med et beløb, der kompenserer for væsentlige meromkostninger, som følge af pålæg fra myndigheder, som ligger ud over forpligtelsen til at drive nettene, jf. § 20, *stk. 1*, og som ikke er omfattet af § 70, *stk. 3*. Energitilsynet kan forud for sin afgørelse indhente udtalelse fra Energistyrelsen om, hvorvidt der er tale om forpligtelser, der går ud over den generelle forpligtelse i henhold til § 20, *stk. 1*.«

[Forhøjelse af indtægtsrammer ved visse myndighedspålæg]

5) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 70, *stk. 9*, indsættes som 6. *pkt.*:

»Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om, at der ved opgørelse af effektiviseringspotentialet skal tages hensyn til kvaliteten af den transport af elektricitet med tilhørende ydelser, som virksomheden skal gennemføre som bevillingshaver, jf. § 20, *stk. 1*.«

[Genindsættelse af hjemmel til ministeren til at fastsætte regler]

Til § 3

6) Som *stk. 3-5* indsættes:

»*Stk. 3.* Netvirksomheders og regionale transmissionsvirksomheders andre indtægter, jf. § 5, *nr. 1*, der er bortfaldet inden den 8. oktober 2008, anses i reguleringsmæssig henseende som bortfaldet fra og med den 8. oktober 2008.

Stk. 4. Ændringer i de regnskabsmæssige skøn eller den regnskabspraksis, som ligger til grund for indtægtsrammerne, jf. § 70, *stk. 2*, foretaget inden den 8. oktober 2008, kræver ikke en tilsvarende ændring for sammenligningsåret 2004.

Stk. 5. Bindende økonomiske dispositioner vedrørende nødvendige nyinvesteringer eller myndighedspålæg, som virksomhederne kan dokumentere er foretaget inden den 8. oktober 2008, behandles i reguleringsmæssig henseende efter de på dispositionstidspunktet gældende regler.«

[Overgangsbestemmelser vedrørende »andre indtægter«, ændringer i regnskabspraksis og bindende økonomiske dispositioner inden den 8. oktober 2008]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås en ændring vedrørende beregning af forhøjelsen af indtægtsrammen ved nødvendige nyinvesteringer, hvor disse erstatter eksisterende anlæg. Det vil eksempelvis være tilfældet ved kabellægning af eksisterende luftledningsanlæg. Hensigten er at sikre, at netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder får dækket deres meromkostninger som følge af, at nødvendige nyinvesteringer skal forrentes og afskrives. Det indebærer en sådan forhøjelse af virksomhedens indtægtsramme ved en nødvendig nyinvestering, som er nødvendig for, at investeringen kan forrentes og afskrives, samt at virksomheden kan afholde nødvendige omkostninger til drift og vedligeholdelse af anlægget, og omkostninger til senere investeringer i fornyelse af anlægget. Endvidere indregnes omkostninger til nedtagning af det erstattede anlæg, herunder myndighedspålagte omkostninger f.eks. til retablering af arealer og bortskaffelse og destruktion af master m.v. Endelig indregnes kassationsværdien af det erstattede anlæg. Ved beregningen tages udgangspunkt i en standardlevetid for nyinvesteringen.

Ved beregningen skal der ske fradrag af de udgifter, som virksomheden kunne have imødeset, såfremt nyinvesteringen ikke var blevet gennemført, i form af en beregnet værdi af udgifter til drift, vedligeholdelse og fornyelse af det erstattede anlæg, såfremt det erstattede anlæg skulle have været videreført med uændret funktionalitet.

Beregningen kan foretages som en annuitet, der resulterer i en varig forhøjelse af indtægtsrammen, hvorved der automatisk sikres økonomisk rum til fornyelse af anlægget ved levetidens udløb. Beregningen kan også foretages således, at forhøjelsen afspejler et serielån, der løber over anlæggets levetid. I dette tilfælde vil der ske en efterfølgende forhøjelse af indtægtsrammen, når der aktuelt skal ske en fornyelse af anlægget. Denne sidste beregningsmetode svarer til den gældende beregning af forhøjelsen af indtægtsrammer ved nødvendige nyinvesteringer. For hver nyinvestering vælger bevillingshaveren, om annuitetsmodellen eller serielånsmodellen skal anvendes.

Energitilsynet fastsætter standardlevetider for luftledningsanlæg, kabelanlæg, transformerstationer m.v. Energitilsynet fastsætter endvidere gennemsnitlige værdier for omkostningerne til drift, vedligeholdelse og fornyelse for luftledningsanlæg og andre anlæg som udskiftes som led i kabellægning af luftledninger. For kabelanlæg og andre nødvendige nyinvesteringer fastsættes alene forventede gennemsnitlige værdier for omkostninger til drift og vedligeholdelse, idet anlægskomkostningerne fastlægges ud fra de konkrete anlæg. Endelig fastsætter Energitilsynet anlægskategorierne, for eksempel i henhold til spændingsniveauer.

Standardlevetider, omkostninger og anlægskategorier gennemgås hvert tredje år af Energitilsynet med henblik på eventuel justering på basis af indhøstede erfaringer og den teknologiske udvikling.

Da der er tale om standardlevetider og gennemsnitlige omkostninger for kategorier af anlæg, vil der kunne være afvigelser herfra for konkrete anlæg. Sådanne afvigelser giver ikke anledning til at anvende andre værdier i beregningerne for konkrete anlæg. Såfremt en virksomhed kan dokumentere over for Energitilsynet, at et konkret anlæg falder uden for de aktuelt fastsatte kategorier af anlæg, kan dog anvendes virksomhedens egne dokumenterede omkostninger i beregningerne, efter godkendelse af Energitilsynet.

Alle tillæg og fradrag opgøres på tidspunktet for idriftsættelsen af det nødvendige nyanlæg, der er tidspunktet for forhøjelsen af indtægtsrammen.

Klima- og energiministeren kan udstede regler for beregningen i henhold til 1. pkt.

Til nr. 2

Før den 1. januar 2005 kunne elnetvirksomheder og transmissionsvirksomheder opnå en forrentning af den såkaldte frie egenkapital (indskudskapitalen) svarende til renten for risikofri finansielle papirer med et procenttillæg. Den tilladte forrentning for den frie egenkapital svarede stort set til den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint. Den tilladte forrentning af den bundne kapital var lavere. Jo mere velkonsolideret virksomheden var, des lavere var den tilladte forrentningsprocent for den bundne kapital. Hvis en virksomhed i et regnskabsår opnåede en højere forrentning end den tilladte, skulle denne umiddelbart føres tilbage til forbrugerne gennem en nedsættelse af indtægtsrammen. I år, hvor virksomheden var pålagt individuelle effektiviseringskrav, kunne den dog beholde ekstraordinære effektiviseringsgevinster på op til 5 pct. af virksomhedens indtægtsramme.

Med aftalerne af 29. marts 2004, herunder Elfor-aftalen, blev skellet mellem den frie og den bundne kapital ophævet. I følge Elfor-aftalen »opnår kapitalen i en overgangsperiode en lavere forrentning, indtil det tidspunkt, hvor løbende effektiviseringer og prisudviklingen giver grundlag for en forrentning svarende til renten på langsigtede danske obligationer plus 1 %.«. Aftalen afspejler sig i lovbemærkningerne til § 1, nr. 70, i L 236, fremsat den 21. april 2004: »I denne periode må virksomhederne således forvente at opnå en lavere forrentning af den samlede egenkapital end den forrentning, man under den gældende indtægtsrammeregulering kunne opnå af den frie egenkapital.«.

Elfor-aftalen nævner ikke, hvorledes man forholder sig, hvis forrentningsprocenten overstiger den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint.

I bekendtgørelsen om indtægtsrammer, udstedt med hjemmel i § 70, stk. 2, er angivet en mekanisme for afvikling af forrentningsprocenter ud over forrentningsloftet, der tillader virksomhederne at beholde en del af gevinsten ved effektivisering. I praksis sikrer bekendtgørelsen imidlertid ikke i alle tilfælde en nedbringelse af for høj forrentning, hvilket betyder, at virksomheder har kunnet opnå og fastholde en højere forrentningsprocent end den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint.

Det har endvidere vist sig, at ikke kun effektivisering og prisreguleringsmekanismen medvirker til at forøge forrentningen. Aktivitetsudvidelse som følge af generelle stigninger i elforbruget, bortfald af historiske omkostninger, f.eks. bortfald af pensionsforpligtelser til tidligere sporvejsfunktionærer, og omlægning af regnskabsprincipper har tillige bidraget til, at en række virksomheder har opnået eller snart vil opnå forrentningsprocenter på eller over forrentningsloftet. Hertil kommer, at en række virksomheder anvender deres overskud til afvikling af underdækning fra perioden 2000-2004. Denne afvikling af underdækning skal være afsluttet senest i 2010. Derefter vil de pågældende virksomheders forrentning stige med et beløb svarende til det, de senest har anvendt på afvikling af underdækningen. I praksis er det vanskeligt at opgøre, hvad der i konkrete tilfælde er årsag til en opstået merforrentning, herunder i hvor høj grad denne kan tilskrives effektivisering af driften.

Det var i lovforslaget, L 3, forudsat, at forrentning ud over den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint opfattes som en difference i forbrugernes favør, som skulle tilbageføres til forbrugerne efter regler fastsat af klima- og energiministeren. En strafrente skulle sikre et incitament til, at denne merforrentning hurtigt blev ført tilbage til forbrugerne, ligesom den ville give virksomhederne et incitament til ikke fremover at opkræve indtægter, som ville resultere i merforrentning.

Branchen har i forbindelse med høringen af L 3 påpeget, at med en sådan bestemmelse bortfalder incitamentet til at fremme effektivisering ud over pålagte effektiviseringskrav. Ændringsforslaget skal sikre, at virksomhederne har et incitament til fortsat at effektivisere driften.

Virksomhedens forrentningsprocent beregnes i indtægtsrammereguleringen som virksomhedens resultat før finansielle poster og skat, dvs. årets driftsmæssige indtægter minus årets driftsomkost-

ninger, afskrivninger og opkrævet underdækning, sat i forhold til den nødvendige kapital, opgjort ultimo regnskabsåret. Den nødvendige kapital udgøres af virksomhedens netaktiver med et tillæg på 2 pct. som udtryk for omsætningskapitalen. Med ændringsforslaget indskrives omsætningskapitalen i lovtæksten, hvor den tidligere alene er fremgået af bekendtgørelsen.

Herudover præciserer bestemmelsen, at forrentningsprocenter højere end den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint betragtes som merforrentning. Merforrentningen opgøres som et beløb. Virksomhedens indtægtsramme nedsættes varigt med dette beløb, idet nedsættelsen sker i to trin. Året efter at merforrentningen er konstateret i virksomhedens årsrapport, nedsættes indtægtsrammen med 33 pct. af det opgjorte beløb. I det andet år efter, at merforrentningen er konstateret, reduceres indtægtsrammen med de resterende 67 pct. af beløbet.

Nedsættelsen korrigeres for allerede pålagte, men ikke fuldt ud gennemførte nedsættelser som følge af nedbringelse af merforrentning fra tidligere år, således at ingen virksomhed pålægges reduktioner, der i sig selv medfører, at forrentningsprocenten falder under den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint.

Merforrentning, der er opgjort i 2008 og tidligere, afvikles efter de hidtil gældende regler.

Såfremt virksomheden fortsat øger sit overskud, herunder gennem effektivisering, vil den kunne fastholde en forrentning ud over forrentningsloftet, idet sådanne ekstraordinære gevinster med den anførte mekanisme vil blive delt mellem virksomhederne og forbrugerne. Herved sikres et incitament til fortsatte effektiviseringer. Virksomheder, der ikke effektiviserer ekstraordinært, vil alt andet lige kunne opretholde en forrentning svarende til den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint.

Såfremt en virksomhed i et regnskabsår forudser, at den vil opnå en ekstraordinær og midlertidig høj forrentning, f.eks. på grund af særligt mange vakante stillinger eller på grund af udskudte omkostninger, vil den kunne anmelde en kompenserende midlertidig tarifnedsættelse, således at virksomheden ikke opnår en utilsigtet merforrentning og dermed ikke pålægges reduktioner i indtægtsrammen.

Klima- og energiministeren kan udstede regler for afviklingen af merforrentning i henhold til stk. 2, 1. pkt.

Til nr. 3

Bestemmelsen skal sikre, at virksomhederne kan få dækket væsentlige ændringer i omkostningerne til nettab som følge af ændringer i elpriserne siden 2004. Grundlaget for beregningen af øgede omkostninger til nettab præciseres i ændringsforslaget, idet det fremhæves i selve lovtæksten, at udgifterne til nettab i 2004 pristalsreguleres, inden det vurderes, om udgiften til nettab som følge af ændringer i elprisen er steget eller faldet så meget i forhold til 2004, at det medfører en ændring af indtægtsrammen. I lovforslaget fremgik dette alene af bemærkningen til bestemmelsen.

I lovforslaget er der en skrivefejl, idet der stod »elnetpriserne«, mens det korrekte er »elpriserne«. Dette er rettet i ændringsforslaget. Derudover blev minimumsgrænsen for ændringer i omkostningerne til nettab på 250.000 kr. ved en fejl udeladt i lovforslaget. Den indføres med ændringsforslaget. Minimumsgrænsen på 250.000 kr. sikrer de mellemstore og store netvirksomheder mod betydelige tab, mens grænsen på 3 pct. sikrer de små virksomheder, hvis samlede årlige omkostninger til nettab måske end ikke kommer op på 250.000 kr. De anførte grænser svarer til minimumsgrænserne i den gældende regulering.

Til nr. 4

Det fremgår af bestemmelsen i § 20, stk. 1, at netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder skal vedligeholde, om- og udbygge nettene i fornødent omfang. Det indebærer, at der inden for de gældende indtægtsrammer skal ske en løbende vedligeholdelse og tilpasning af nettene til et tidssvarende teknologisk niveau, herunder at der skal sikres en sikkerhedsmæssigt og miljø-mæssigt forsvarlig standard af nettene. Myndighedskrav om f.eks. forbedring af sikkerheden, der ligger inden for denne generelle forpligtelse, vil således ikke medføre forhøjelse af indtægtsrammerne, medmindre de er omfattet af bestemmelsen i 1. pkt. om fremskyndede aktiviteter. Eksempelvis vil myndigheder kunne give pålæg om udskiftning af anlægskomponenter, der udgør en sikkerhedsrisiko, f.eks. på grund af manglende vedligeholdelse, eller fordi der er valgt en uhensigtsmæssig teknologisk løsning, uden at dette medfører forhøjelse af indtægtsrammerne.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at myndighederne i fremtiden pålægger virksomhederne væsentligt øgede omkostninger til udformningen af anlægget, der går ud over den generelle forpligtelse i henhold til § 20, stk. 1, eller bestemmelserne om fremskyndelse af vedligeholdelsesarbejder, udskiftninger eller tekniske tilpasninger af eksisterende anlæg eller bestemmelserne om nyinvesteringer, jf. § 70, stk. 3. Derfor giver ændringsforslaget mulighed for forhøjelse af indtægtsrammerne i de tilfælde, hvor netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder pålægges at afholde væsentlige meromkostninger, som ikke er dækket af bestemmelserne om fremskyndelse af vedligeholdelsesarbejder, udskiftninger eller tekniske tilpasninger af eksisterende anlæg eller bestemmelserne om nyinvesteringer, jf. § 70, stk. 3.

Myndighederne kan f.eks. give pålæg om valg af teknisk udstyr, som er væsentligt dyrere end det, der er gængs på det pågældende tidspunkt. Ved beregningen af forhøjelsen af indtægtsrammen tages hensyn til eventuelt sparede omkostninger eller andre økonomiske fordele ved det nye udstyr i forhold til det gængse udstyr.

Det er en forudsætning for forhøjelsen af indtægtsrammen, at der er tale om forpligtelser, der går ud over den generelle forpligtelse i henhold til § 20, stk. 1. Energitilsynet kan indhente udtalelse herom fra Energistyrelsen forud for sin afgørelse om eventuel forhøjelse af indtægtsrammen.

Bestemmelsen vedrører alene pålæg, der er udstedt efter den 8. oktober 2008.

Til nr. 5

Bestemmelsen svarer til de hidtil gældende regler, der ved en fejl blev udeladt af lovforslaget.

Til nr. 6

Til § 3, stk. 3

Lovforslaget retter op på en situation, hvor der har hersket en uklarhed om indtægtsrammerne ved bortfald af netvirksomheders og regionale transmissionsvirksomheders såkaldte »andre indtægter«, jf. § 5, nr. 1, dvs. indtægter fra salg til andre af ydelser i tilknytning til den bevillingspligtige aktivitet, hvor tilknytningsforholdet til den bevillingspligtige aktivitet er ophørt, idet de med disse »andre indtægter« forbundne omkostninger ikke længere bæres af den bevillingspligtige aktivitet.

I lyset af denne uklarhed præciseres det med ændringsforslaget, at der ikke skal ske regulering af indtægtsrammerne bagud ved bortfald af »andre indtægter«, men at der skal ske en regulering fra og med den 8. oktober 2008. Det indebærer, at »andre indtægter«, hvor tilknytningen til den bevillingspligtige aktivitet er ophørt inden den 8. oktober 2008, i reguleringsmæssig henseende betragtes som bortfaldet den 8. oktober 2008. De udgår således af indtægtsrammen fra denne dato. »Andre indtægter«, der bortfalder den 8. oktober 2008 eller derefter, udgår af indtægtsrammen på det tids-

punkt, hvor tilknytningen til den bevillingspligtige aktivitet ophører, idet de med indtægterne forbundne omkostninger ikke længere bæres af den bevillingspligtige aktivitet.

Til § 3, stk. 4

Indtægtsrammereguleringen bygger, jf. § 70, stk. 2, på det princip, at netvirksomhedernes og de regionale transmissionsvirksomheders indtægter som udgangspunkt ikke må stige ud over niveauet for 2004, regnet i faste priser. 2004 er således sammenligningsåret. Derfor forudsættes det, at ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabspraksis i perioden efter den 1. januar 2005 skal gennemføres tilsvarende for 2004 for derved at sikre et ensartet sammenligningsgrundlag for vurdering af udviklingen i tariffene.

Der er i høringen af lovforslaget rejst tvivl om, hvorvidt denne forudsætning vil kunne betragtes som lovgivning med tilbagevirkende kraft for allerede foretagne ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabspraksis. Ændringsforslaget fastslår, at der for ændringer i regnskabsmæssige skøn eller regnskabspraksis foretaget inden den 8. oktober 2008 ikke skal ske tilsvarende ændringer i sammenligningsåret 2004. Såfremt en virksomhed ændrer i sine regnskabsmæssige skøn eller regnskabspraksis den 8. oktober 2008 eller derefter, vil den skulle foretage tilsvarende ændringer i sammenligningsåret 2004.

Til § 3, stk. 5

Virksomheder kan have foretaget bindende økonomiske dispositioner inden den 8. oktober 2008, f.eks. på baggrund af et forhåndstilsagn fra Energitilsynet vedrørende nødvendige nyinvesteringer, eller på baggrund af myndighedspålæg. I det omfang virksomhederne kan dokumentere over for Energitilsynet, at de har foretaget bindende økonomiske dispositioner inden den 8. oktober 2008 vedrørende nødvendige nyinvesteringer eller som følge af myndighedspålæg, vil de pågældende anlæg eller aktiviteter blive behandlet efter de på dispositionstidspunktet gældende regler.